

[Lizzie Lichtenberg]

ter til ældreinstitutioner i 1980. Dette offentlige forbrug skyldes især, at antallet af ældre på over 80 år fra 1980 til 1990 kan forventes øget med mellem 45.000 og 56.000 personer.

En kursændring er derfor nødvendig. Væk fra stivheden i det traditionelle bistands- og institutionssystem og væk fra forestillingen om, at ældrepolitiske opgaver først og fremmest er sociale anliggender for det offentlige. Fremtidige løsninger ligger uden for disse områder.

Med udgangspunkt i en politik, der bygger på større selvbestemmelse for den enkelte, bedre rammer for anvendelse af egne kræfter og muligheder, en styrkelse af vilkårene for at undgå stærke brud i livssituationen, også i tilværelsens sidste år, deler vi fra den konservative gruppe ministerens opfattelse af, at vi må koncentrere os om ældres forhold til arbejdsmarkedet, pensionisternes økonomi, nye og bedre boligformer. Bedre ernæring, hygiejne og arbejdsforhold såvel som lægevidenskabelige fremskridt er sider af samfundsudviklingen, der har forlænget den gennemsnitlige levetid. Derved vokser de individuelle helbredsforskelle, når den gennemsnitlige helbredstilstand er forbedret. Et stigende antal mennesker vil derfor både ønske og være i stand til at arbejde ud over den nuværende pensionsalder, og netop ved at sigte mod en gradvis overgang fra fuld beskæftigelse til pension tilgodeser man de ældres muligheder for selvbestemmelse og undgår stærke brud i livssituationen.

Jeg skal derfor støtte socialministeren i hans tanker om delpension og deltidsbeskæftigelse. Der vil fortsat være mennesker, som er nedslidte, inden de når pensionsalderen. Derfor imødeses reformen om førtidspension med stor interesse. Det må tilstræbes, at lovgivningen udformes således, at sammenblanding af skattebestemmelser og bestemmelser vedrørende forsørgelse og bestemmelser af handicapkompenserende art undgås. Kompenserende ydelser gives principielt for at afhjælpe et funktionsproblem og har som følge heraf intet at gøre med forsørgelsesydelser som f.eks. pensioner. Ved en klar skelnen mellem forsørgelsessystemer og kompenserende ydelser som her foreslået tror jeg at en række af de alvorlige samordningsproblemer samtidig løses.

Vi ønsker at gøre det muligt at planlægge og spare op til sin egen alderdom. Samord-

ningsproblemet er derfor et af de områder, der kræver et udredningsarbejde med henblik på at mindske problemerne.

Det tredje område, ministeren omtaler – boligen – har overordentlig betydning for vor livskvalitet, og gennem livet er boligen rammen om mange aktiviteter. Boligpolitikken er derfor uhyre vigtig i bestræbelserne for at nå målene: selvbestemmelse, anvendelse af egne kræfter og muligheder, kontinuitet i tilværelsen. Men der stilles ikke blot krav til boligpolitikken om et varieret udbud af velegnede selvstændige boliger; der stilles krav til vor planlægning i al almindelighed. Boligen bliver gradvis mere og mere central i den ældres tilværelse; man bliver afhængig af, om boligen er hensigtsmæssig, om adgangsforholdene er gode, om der er liv omkring den, om der er naboer, om der kan ydes den nødvendige hjælp eller service, og om man økonomisk kan klare det.

Økonomisk har det betydning, at den neutralitet i finansieringen, som er påpeget af kommissionen og socialministeren, opnås. Hvis der bliver behov for hjælp til brug for selv omfattende omsorgsbehov, skal denne tilrettelægges, så den kan ydes i boligen. Bistanden til de ældre bør primært sigte på at give den enkelte hjælp til selvhjælp.

Tilvejebringelsen af yderligere kollektive boliger for de ældre, der foretrækker at bo sammen med andre ældre, bør have en central placering i fremtidens boligpolitik på ældreområdet som alternativ til de traditionelle institutionsformer, der gradvis må forudsættes afviklet i den form, vi kender dem i i dag.

Det var vigtigt for det konservative folkeparti, at der i forbindelse med de nylig vedtagne boliglove skete en fordobling af kvoten af kollektive boliger til 600 pr. år. Ydelse af døgnpleje til ældre i lokalområdet kan med fordel koordineres ved udnyttelse af kapacitet i bestående ældrebebyggelses plejecentraler. Bestående plejehjem kan ikke afvikles fra den ene dag til den anden, men kan med udgangspunkt i beboernes selvbestemmelse og medindflydelse og med fleksibel tilrettelæggelse af bistanden efter selvhjælpsprincippet utvivlsomt i mange tilfælde udnyttes langt bedre end hidtil. Ved åbning af institutionerne for omverdenen kan institutionen blive centrum for mange aktiviteter, hvor beboerne er sammen med andre fra om-